

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 22 lipca 2025 r.

Poz. 5848

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.153.2025.6

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 16 lipca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr XVIII/86/2025 Rady Miasta i Gminy Jaraczewo z dnia 23 czerwca 2025 r. w sprawie przyznania jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 23 czerwca 2025 r. Rada Miasta i Gminy Jaraczewo podjęła uchwałę nr XVIII/86/2025 w sprawie przyznania jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów, dalej jako: "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 18 ust. 2 pkt. 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 90t ust. 4 w zw. z art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 25 czerwca 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Materialnoprawną podstawę badanej uchwały stanowi art. 90t ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 7 czerwca 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881), dalej jako: "ustawa". Zgodnie z art. 90t ust. 1 ustawy, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. W świetle art. 90t ust. 4 ustawy, w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze. Regulacje dotyczące stypendiów dla uzdolnionych uczniów (przyznawanych za wyniki w nauce czy też szczególne osiągnięcia) nie mogą zostać określone w oderwaniu od procedury unormowanej w art. 90t ust. 1 w związku z art. 90t ust. 4 ustawy.

W toku prowadzonego postępowania nadzorczego, organ nadzoru ustalił, iż Rada Miasta i Gminy Jaraczewo przed podjęciem uchwały nie przyjęła programu, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy. Organ nadzoru, pismem z 1 lipca 2025 r., zwrócił się do Rady Miasta i Gminy Jaraczewo z prośbą o przesłanie informacji, czy przed uchwaleniem badanej uchwały rada podjęła - stosownie do treści z art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy - uchwałę programową, będącą aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Pismem

z 3 lipca 2025 r., Przewodniczący Rady Miasta i Gminy Jaraczewo poinformował Wojewodę Wielkopolskiego, że gmina nie posiada odrębnej uchwały programowej i jako uchwałę programową traktowano badaną uchwałę, wskazując w podstawie prawnej art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy. W piśmie dodatkowo wskazano, że rada nie przewiduje innych form wspierania edukacji poza jednorazowym stypendium, kierując się wyłącznie kryterium średniej ocen.

W konsekwencji powyższego, zaniechanie uchwalenia przez Radę Miasta i Gminy Jaraczewo programu, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy, należy uznać za istotne naruszenie prawa, co skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności zakwestionowanej uchwały w całości.

Słuszność przedstawionej przez organ nadzoru wykładni znajduje potwierdzenie w utrwalonym orzecznictwie sądów administracyjnych. W szczególności należy wskazać na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 30 czerwca 2022 r., IV SA/Po 268/22 (CBOSA), w którym sąd ten orzekł: "Tak więc podstawa prawna do podjęcia uchwały w sprawie ustanowienia zasad i trybu przyznawania nagród w postaci art. 90t ust. 4 u.s.o. aktualizuje się dopiero w momencie uprzedniego przyjęcia uchwały programowej. W przypadku braku takiej uchwały, należy uznać, że ww. podstawa prawna nie może być zastosowana, a tym samym jest to przesłanka do stwierdzenia nieważności uchwały" (por. także: wyrok NSA z 12 czerwca 2018 r., I OSK 379/18, CBOSA).

Podobne stanowisko zajął również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z 5 maja 2016 r., IV SA/Po 207/16 (CBOSA) wskazując, że: "Z art. 90t ust. 4 cytowanej ustawy wynika, że określenie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, w tym stypendiów, o jakich mowa w art. 90t ust. 4 ustawy, możliwe jest wówczas, gdy wcześniej przyjęty został regionalny lub lokalny program, o jakim mowa w art. 90t ust. 1 ustawy".

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 14 marca 2023 r., III OSK 1950/21 (CBOSA) podkreślił, że: "Jeżeli bowiem ustawodawca wprost wskazuje na konieczność podjęcia – w przypadku ustalania zasad przyznawania pomocy stypendialnej dla uczniów – dwóch odrębnych uchwał: jednej będącej aktem programowym (prawa wewnętrznego), i drugiej będącej aktem wykonawczym (prawa miejscowego), i zarazem określa chronologiczną kolejność ich podejmowania, to połączenie tych regulacji jednym aktem stanowi istotne naruszenie prawa. Pogląd zaprezentowany w tej sprawie znajduje potwierdzenie w licznych wyrokach sądów administracyjnych (por. wyrok NSA z 12 czerwca 2018 r. sygn. akt I OSK 379/18; prawomocny wyrok WSA we Wrocławiu z 22 czerwca 2021 r. sygn. akt IV SA/Wr 363/21; prawomocny wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 4 lutego 2021 r. sygn. akt II SA/Go 734/20; prawomocny wyrok WSA w Poznaniu z 30 czerwca 2022 r. sygn. akt IV SA/Po 268/22)".

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miasta i Gminy Jaraczewo

Burmistrz Miasta i Gminy Jaraczewo